

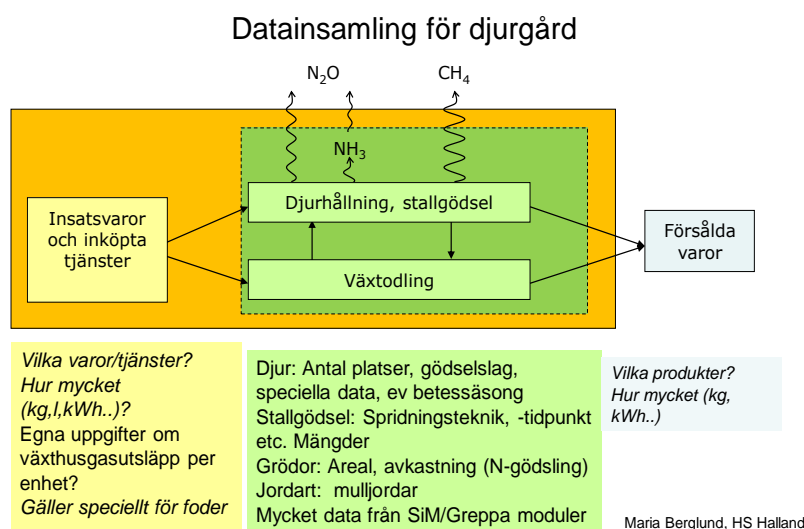
Besöksdatum
SAMnr

Lantbrukarens namn
Adress
Postnr Postort

Klimatkollen (20B)

Hej!

Här kommer en sammanställning från vårt besök på gården. Syftet med Klimatkollen är att ni ska få en grov uppskattning av gårdens utsläpp av växthusgaser, det skall ge en bild av vad som är ”stort och smått” på gården och ge en vägledning till fortsatt klimatrådgivning. Bilden nedan visar vad som togs med i beräkningarna vid klimatkollen.

Möjligheter till förbättringar/förändringar på er gård

- Genomgång och eventuell förbättring av utnyttjandet av stall- och betesgödsel
- Genomgång av foderanvändning till kor och kvigor
- Miljöavstämning i Greppa Näringen med växtnärbalans

Bakgrundsbeskrivning

Gården bedriver mjölkproduktion med 165 mjölkkor. Mjölkkavkastningen ligger på drygt 10500 kg ECM och inkalvningsåldern är på drygt 26 månader. Utfodring sker med fullfoder, där vall- och majsensilage blandas med HP-massa, spannmål, proteinmix och mineraler. Arealen är på 105 hektar och cirka 10 hektar naturbeten utnyttjas. En markartering har gjorts relativt nyligen. Gården har varit med i Greppa näringen sedan 2003.

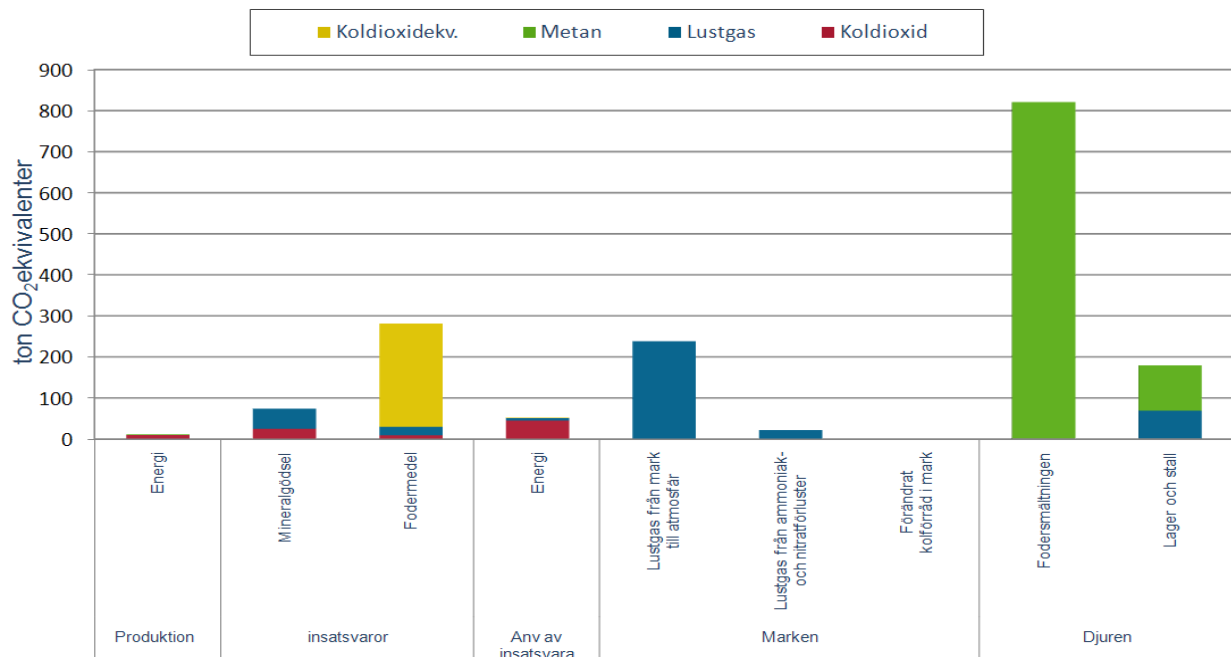
Resultat från Klimatkontrollen

En sammanställning av växthusgasutsläppen från gården finns i bilaga 1 och 2. Klimatkollen ger en "bild" av hur växthusgasutsläppen ser ut på gården. Diagrammet visar var på din gård som växthusgasutsläppen sker och i vilken omfattning. Vi kan inte utläsa i diagrammet om Ni är bra eller dåliga ur klimathänseende. I kommande rådgivningar kan vi gå mer på djupet och föreslå mer konkreta åtgärder för att minska växthusgasutsläppen i utfodring eller växtodling.

Ni är en av de första gårdarna där det görs en klimatkoll, därför är det svårt att lämna jämförande värden. De största utsläppen står som väntat djuren för genom fodersmältningen (metan).

De totala växthusgasutsläppen från gården hamnade vid beräkningen på 1680 ton koldioxidekvivalenter. Den största delen (49 %) kommer från djurens fodersmältning, följt av utsläpp från inköpt foder (17 %), lustgasutsläpp från marken (14 %), gödsellagringen (11 %) och utsläpp från energi blev endast 3 %.

Utsläppen från inköpt foder var troligen högre än normalt för året 2010, då ni inte kunde skörda allt eget grovfoder utan köpte in drygt 100 ton ts. Dessutom köptes drygt 100 ton spannmål in. När gårdens växthusgasutsläpp fördelas på antalet kg levererad mjölk blir värdet 1,06 kg CO₂-ekvivalenter per kg om allt läggs på mjölken och 0,9 kg CO₂-ekvivalenter per kg om vi fördelar en del på kött från mjölkorna. Detta är ett nyckeltal som kan användas på mjölkgårdar av samma typ som er.

Bilden visar växthusgasutsläppen på er gård för år 2010

Rådgivarens namn och telefonnr

Detta diskuterade vi:

Svenskt jordbruk stod 2009 för ca 15 % av Sveriges totala växthusgasutsläpp. Ungefär hälften av jordbrukets klimatpåverkan utgörs av lustgas, men på djurgårdar utgör metan den största andelen av utsläppen.

Vad är ton koldioxidekvivalenter?

Olika växthusgaser har olika stor inverkan på klimatet. För att kunna jämföra olika växthusgaser räknas de om till kg koldioxidekvivalenter (kg CO₂-ekv). Det är samma typ av omräkning som behövs för att kunna jämföra olika valutor. Lustgas är en nästan 300 gånger kraftigare växthusgas än koldioxid och metan är 25 gånger kraftigare.

- 1 kg koldioxid, CO₂ = 1 kg CO₂-ekv
- 1 kg metan, CH₄ = 21 kg CO₂-ekv
- 1 kg lustgas, N₂O = 310 kg CO₂-ekv

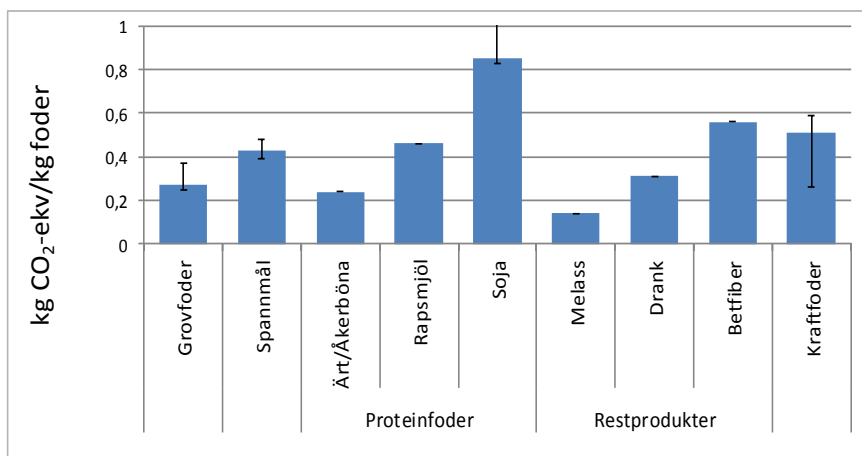
Vid beräkning av växthusgasutsläppen på gården tar vi även hänsyn till den klimatpåverkan som har skett innan produktionsmedlen kommer till gården. Det beror på att klimatpåverkan är GLOBAL (d v s det spelar ingen roll vart utsläppen sker, inverkan på klimatet blir den samma). Miljöpåverkan från kväveutlakning och fosforövergödning sker därmed lokalt och därför brukar vi koncentrera oss på gården när vi diskuterar övergödningfrågor.

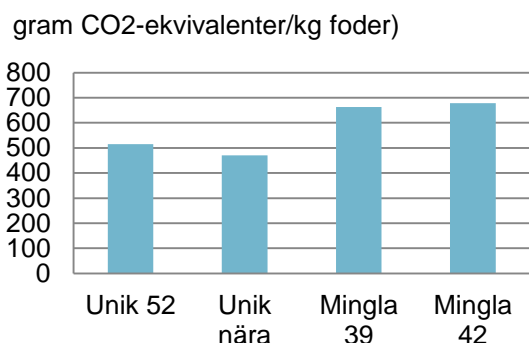
Foder

Fodret som köps in till gården har en klimatpåverkan med sig i ”bagaget” i form av utsläpp som skett där fodret odlats och vid produktion av insatsvaror till växtodlingen. Vissa foderfirmor uppger en påverkan på sina foder. Nedan visas två diagram om växthusgasutsläpp från odling och produktion av några foderråvaror och foderblandningar:

Utsläpp från produktion av olika fodermedel

data från SIKs fodermedelsdatabas, Flysjö mfl 2008, bearbetad av Maria Berglund HS Halland

Vi diskuterade fodrets del av växthusgasutsläppen och konstaterade att år 2010 var ett speciellt år, då relativt mycket foder köptes in pga besvärliga skördeförhållanden. När jag lägger ihop inköpt och eget foder, drar ifrån 1000 kg per kviga (160 st) får jag fram 0,34 kg kraftfoder per kg ECM, vilket får anses vara en bra siffra! (det finns en ”gammal” norm om att ligga under 0,38 kg ts kraftfoder per kg ECM).

Klimatpåverkan av det egenproducerade fodret kan vara lite svårt att särskilja i diagrammet över gårdens växthusgasutsläpp. Utsläppen från växtodlingen kommer dels från produktion och användning av insatsvaror (gödsel, diesel, el etc.) och dels som lustgas från marken. För gårdar med relativt liten areal blir dessa staplar relativt små eftersom mycket foder köps in och utsläppen från inköpt foder därmed blir högre.

Energi

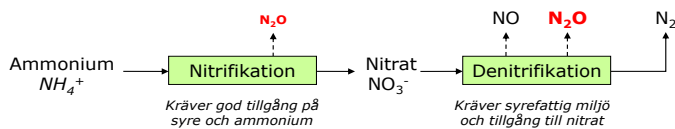
Energianvändningen på gården är viktig att hålla koll på. Er energianvändning är relativt låg på gården och utgör endast 3 % av de framräknade växthusgasutsläppen. Planer och tankar om biogas är ni redan inne på och det är ett effektivt sätt att minska växthusgasutsläppen från gården, det påverkar utsläppen från stall och lagring i diagrammet.

Lustgas

Bildning av lustgas kan vara svårt att förstå, nedanstående bild som vi visade vid besöket kan förklara en del. Det viktiga för er del är att se till att marken är väl-dränerad samt att se till att det inte finns för mycket lättillgängligt kväve i marken efter odlingssäsongen för att minimera lustgasavgången.

Lustgas bildas från kväve

Högre risk för lustgasavgång om:

- Mycket lättillgängligt kväve *OCH*
- Våta förhållanden med dålig syretillgång *OCH*
- Mycket lättnedbrytbart organiskt material

Maria Berglund, HS Halland

Klimatkollen är som tidigare nämnts ett sätt att kartlägga hur utsläppen är på gården. Vi valde att inte räkna med ev. mulljordar. Mulljordar ger ifrån sig mycket koldioxid när organiska materialet i dem bryts ned.

Framtida rådgivning

- › Växtnäringsbalans 1 B
(en miljöavstämning skall göras när 7 rådgivningar utförts i Greppa Näringen)
- › Klimatanpassad djurproduktion 41A och/eller 41C samt 41B
- › Rådgivning om biogas

Det kommer att framställas nytt material och det kommer att komma kurser och gårdsvandringar om klimatet. Framöver kommer så gott som alla rådgivningar i Greppa Näringen att ha ett klimatinslag och det kommer att tas fram nyckeltal och jämförelsevärden så att gårdar lättare kan jämföras med varandra. Tack för att vi fick göra klimatkollen hos er i detta tidiga skede, med en hel del extra frågor och telefonsamtal. Hör av er med frågor.

Med vänlig hälsning,
Rådgivarens namn
Adress
Telefonnr
E-mail

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Lägg in
länsstyrelsens
logotyp

Rådgivarens namn och telefonnr